

FITCH TÜRKİYE'YE KARNESİNİ VERDİ

KREDİ DERECELENDİRME KURULUŞU FITCH TÜRKİYE'YE KARNESİNİ VERDİ

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, mali dayanıklılık seviyesindeki iyileşmeler nedeniyle Türkiye'nin uzun dönem yabancı para cinsinden kredi notunu BB 'den BBB-'ye yükseltti; diğer bir deyişle, Türkiye'yi yatırım yapılabilir ülkeler arasına aldı, görünümü ise "durağan" olarak belirledi. Ülke tavanını ise BBB-'den BBB'ye yükseltti.

Böylece Türkiye, 18 yıl sonra ilk kez bu seviyede puan artışıyla karnesinde bir geçer not görmüş oldu.

Fitch'e göre, Ülke ekonomisinin yumuşak inişe doğru ilerlemesi, yakın dönem makro finansal risklerdeki azalış, kamu mali disiplini, ve tabii bankacılık sisteminin sağlamlığı gibi koşullar Türkiye'yi yabancı yatırımcılar için "yatırım yapılabilir" bir konuma getirmiştir.

Türkiye'nin ekonomik krizle baş etme kabiliyetinin son derece etkili olduğunun da bir göstergesi olarak, resesyon yaşanmadan ekonominin dengede tutulması ve işsizlik oranlarındaki düşüş Türkiye ekonomisinin iyi yolda olduğunun açık işaretleridir. Türkiye'nin TL cinsinden kredi notunun S&P'nin ardından Fitch tarafından da yatırım seviyesinde derecelendirilmesinde ekonomik göstergelerin göz ardı edilemeyecek ölçüde olumlu olması yatıyor. Diğer uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarının da benzer değerlendirmeler yapması sürpriz olmayacaktır. Dünya ekonomik krizin altında birer birer dökülürken Türkiye'nin tüm şok dalgalarına karşı koyabilme becerisi, aslında Türkiye'nin uzun vadeli yatırımlar için de güvenilebilir, cazip bir ülke olduğunu göstergesidir.

Bilindiği gibi, Kredi notunun yatırım yapılabilir seviyeye çıkmasıyla, Ülkelere gelen küresel sermaye arasında bir korelasyon vardır; dolayısıyla global sermaye girdisinin artmasına önemli katkı sağlayacak olan bu not yükseltimi Türkiye'nin uzun dönem ekonomik büyümesine artı yönde hizmet edecektir.

Ama bütün bunların bir kredi derecelendirme şirketinin açıklamaları yüzünden olabilmesi oldukça düşündürücü;

Uluslararası sermaye derecelendirme kuruluşu Fitch'in kararını açıklamasının ardından döviz piyasasında görülen düşüş, ve gösterge faizin 6.86'ya gerilemesi, borsa da yaşanan rekor seviye bize anlatıyor ki ülkelerin ekonomileri üzerinde bu özel sektör şirketlerinin etkisi çok güçlü, her ne kadar güvenilirlikleri sorgulanabilirse de birçok uluslararası yatırımcı yine de yatırımlarını yaparken bu notları ölçü alıyor, şimdilik. Oysa dünya ekonomisi üzerindeki olumsuz etkileri, krizlere sebep oldukları ve/veya krizleri derinleştirdikleri yolundaki tartışmalar zaten uzun yıllardır dünyanın gündeminde, bu anlamda aslında itibarları da pek parlak değil. Başta Avrupa birliği ülkeleri olmak üzere, Çin ve birçok ülke bu kredi kuruluşlarının tarafı ve gerçeği ortaya koymayan puanlamalarına ciddi itirazlar yöneltmişler, hatta Avrupa Komisyonu Başkanı Jose Manuel Barroso bu şirketlerin tarafı karar verdiklerini açık açık söylemişti.

Avrupa komisyonu yetkililerinden 'Avrupa Derecelendirme Ajansı'nın kurulması önerisi bile geldi. Ancak sektöre yeni bir oyuncu sokmanın o kadar kolay olmadığı da bilinmektedir.

Malum, kredi derecelendirme sektörü bir iş kolu olarak 20.yy başlarında Amerika'da ortaya çıktı. 1909'da kurulan Moody's ilk kredi derecelendirme şirkettir. S&P, 1916'da ve Fitch ise 1924 yılında kuruldu. Sektör aşağı yukarı 1970'li yıllara kadar üyelik sistemiyle çalışıyordu, ancak daha sonrasında başvuru yöntemiyle çalıştı, tahvil ve bono gibi kıymetli kağıtlar ihraç eden kuruluşların başvurusu üzerine derecelendirme yöntemine geçti. Kısacası, tahvil ihraç eden kuruluşlar güvenilirlik, borç ve faizin ödenme gücü konusunda bu şirketlere kendilerini derecelendirmeleri için başvuruyorlar, tabii bunun için onlara bir ücret de ödüyorlardı. Böylesi bir sistemin çıkar çatışmalarına yol açması kaçınılmazdı, nitekim öyle de oldu. Bu gün ülkelerin ekonomisi üzerinde böylesine büyük bir etkileme gücünün de aynı oranda büyük bir çıkar çatışmasına yol açmasında şaşılacak birşey yoktur. Kuruluşların bu not artırma ve düşürmelerinin keyfi öğeler taşıdığını, herkes aklının bir kenarında tutmalıdır.

Bu arada, 8 Kasım'da Türkiye'de yapacağı konferans öncesi Türkiye'nin notunda bir artışa gideceği zaten bilinen Fitch'in ardından; bu kez de Moody's 21 Kasım'da Türkiye'de bir konferans düzenleyeceğini duyurdu;

demektir ki karneler gününde yeni bir not artışı daha yolda...

Nilüfer BULUT